

Az Averescu-kormány angol kölcsönt kap

Uj kombinációk a kormányátalakítás körül. — A miniszterelnök ragaszkodik Lapedatu pénzügyminiszterhez.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az a körülmény, hogy a román nemzetipárt hosszas megfontolás, — de vég-eredményben a politikai helyzetnek az ország érdekében történő konszolidálása hatása alatt — belépett a kormányon lévő néppártba, az ellenzék részéről a legképtelenebb fantasztikumok zsílipjeit nyitotta meg. Az ellenzék lapok minden nap tudnak egyik, vagy másik miniszter legközelebbi távozásáról, súlyos kijelentéseket imputálnak ennek, vagy, annak a hatalmon lévő politikusnak s nap-nap után újabb és újabb konfliktusokról adnak hírt, amelyek szerintük a kormány helyzetét veszélyeztetik. Ezzel szemben pedig mindössze csak annyi történt a fuzió manifesztálása óta, hogy Manoi-lescu pénzügyi államtitkár levonva a fuzió létrejöttével beállt fordulat konzekvenciáit, beadta lemondását, amit azonban a minisztertanács egyáltalán nem fogadott el. Viszont kétség-ten, hogy a mai helyzetet teljességgel áttekin-teni, a dolgokba tisztán látni és komoly jóslatokba bocsátkozni nem is lehetséges, de talán még nem is időszerű. Averescu kormányelnök napokkal ezelőtt azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a kormányátalakítás csak kis mértékű lesz s legfőlegbb ha három miniszter fog távozni összesen. Érdekes viszont, hogy bár a néppárt egyrésze Lapedatu pénzügyminisztert is a távozók közé akarja besorozni, Averescu ma is határozottan állást foglalt a pénzügy- miniszter további visszamaradása mellett s kijelentette, hogy Lapedatu nem politikus, de tisztánlátó pénzügyes, akinek szakképzettségére a mostani súlyos gazdasági válságban szüksége van az országnak. Vagyis: Lapedatu — oucha — nem lépett át a néppártba — mégis megmarad továbbra is pénzügyminiszternek s ez minden- esetre csak előnyös lehet, mert — mint ismeretes — Lapedatu ha nem is folytatja szószar- minti értelmezésben Bratianu Váncu pénzügyi politikáját, hitelt ad a liberálisok felől jövő jóslatoknak s a pártszempontokon felül az ál- talános érdekekhez alkalmazkodik.

Lehet, hogy ezt a körülményt akarja ki- fűtészni ezúttal ismét az ellenzék Goidis László ellen is, akiről ma a Cuvantul azt a hírt közli,

hogy állítólag kibékült Bratianu Ionellel s messzebbmenő céljai voltak azzal, hogy át- lépett a néppártba. Politikai körök ugyan nem vonják teljességgel kétségbe a lap fejtegetései- nek alaposságát, viszont azonban csak csodál- kozni tudnak azon a rövidlátáson, hogy a fu- zió mögött más is, mint az ország érdeke- ben szükséges politikai konszolidáció első lé- pését sejtteni lehet. Érdekes azonban a lapnak az az illetékes helyről nyert információja, mely szerint Titulescu londoni követ néhány nappal ezelőtt jelentést küldött Averescu kormány- elnöknek, amelyben megállapítható, hogy Ro- mánia nagyobb összegű külföldi kölcsön iránti tárgyalásai a lehető legjobb mederben halad- nak. A Schröder-bankház ugyanis hajlandónak mutatkozik a kölcsön folyósítására, amelyet a londoni pénzpiacon helyeznének el.

Letartóztatták

a Királysínház táncoskomikusát.

Óvadéksikkasztással vádolják Halmay Tibort. — Színpadi szereplés rendőri felügyelet alatt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Halmay Tibort, a Király-sínház ismert táncoskomikusát ma őrizetbe vette a rendőrség. A Budapesten nagy szenzációt keltett őrizetbevétele oka az, hogy Halmay Tibor, aki egyidőben a Ca- sino de Paris-t bérelte s mint bérlo két főpincértől száthatvan millió koronát kitevő óvadékot vett fel és a pénzt az üzleti vállalkozásban elvesztette. Amikor a mulatót bezárták, a két főpincér — aki nem kapta vissza pénzét — óvadék sikkasztása címén feljelentette Halmayt. A rendőrség akkor hat heti haladékat adott Halmaynak, hogy ezt az ügyet rendezze. A táncoskomikus azonban nem tu- dott pénzt keríteni és ma a hat hét letelte után őrizetbe vették. A Király-sínház igazgatóságának kérésére ma este Halmay két detektív kíséretében ment el a színházba, hogy lejátssa szerepét és elő- adás után a két detektív megint visszakisérte a rendőrségre. Széles körökben mozgalom indult meg a népszerű táncoskomikus kiszabadítása ér- dekében.

Soha ne vakarja bőrét, a
CADUM-KEMÉCS rögön
enyhítést hoz

Nagyarányu rablás

Besszarábiában.

Kifosztottak egy kereskedőt, akitől három- százezer lej idegen pénzt is elvittek.

(Az Aradi Közlöny chisinaui tudósítójának távirata.) Vakmerő rablótámadásról ad- nak hírt a besszarábi lapok. Soroca község- ben tegnap éjjel egy 10—12 tagból álló fel- fegyverzett banda beállított Scheer Izsák jó- módu kereskedő lakásába és pénzt követel- tek. Az idős kereskedő nem volt hajlandó ele- get tenni a banditák felszólításának, mire azok házanépével együtt összekötötték és egy szo- bába zárták be, majd bekiáltottak nekik, hogy most rájuk gyűjtik a házat. A szerencsétlen emberek rettenetes bizonytalanságban töltöt- ték el az éjszakát s minden pillanatban vár- ták, hogy kigyullad felettük a tető. Kinos hely- zetükből a szomszédok szabadították ki reg- gel, amikor Scheer megdöbbenve állapította meg, hogy a banditák minden értékes holmi- ját s azonkívül 300.000 lej készpénzt is elra- boltak. Ez az összeg a Siatul Negustoresc tu- lajdonát képezte.

Férfidivatlapok tavaszra
Sándor Ferenc könyvüzletében.

T A R C A.

A kés.

Írta: Molnár Ferenc.

Egy zeneszerző tiszteletére rendezett vacsorán szemben ültem a híres sebésszel, aki a háború előtti Magyarország egyik legérdeke- sebb orvosa volt és aki azóta már eltávozott istenhez. A professzor magányos ember volt, a hivatásának élt, ezenkívül csak egy olyan do- log érdekelt, ami kívül esett a mesterségén: a zene. Ezt sokszor tapasztaltam sebészeknél. Nem tudom, törvény-e az, hogy a sebészek vonzódnak a zenéhez, vagy csupán tradíció a nagy Billroth óta. Elég az hozzá, hogy egy zeneszerző tiszteletére adott vacsora volt egyike ama ritka alkalmaknak, mikor a híres- operatőrt frakkban, terített asztalnál, társaság- ban lehetett látni.

Az ilyen vacsorákon, mint mindnyájan tud- juk, közös menü van. Az ember vagy megeszi, vagy otthagyja. Meglepetve láttam, hogy a professzor nem e közül a két lehetőség közül választ, hanem más ételeket kap, mint mi, többiek. Csupa puha ételt evett: főtt halat, gombát, tojást, tortát. Láttam, hogy rendelés nélkül hozták neki a külön tálakat, tehát már előre intézkedhetett, hogy külön ételt kapjon. Nem sokat törődtem a dologgal, azt hittem, va- lami diétát tart. De evés közben, miután több- ször mosolyogva nézett rám, egyszerre csak szóvá tette ezt.

— Észreveszi, — kérdezte — hogy miket eszem én?

— Látom, — feleltem. — Valami diétás kosztot.

Olyan hangon kérdezett, mintha vizsgá- ztam volna előtte az egyetemen.

— Nos és mit vesz észre? Mi hiányzik a vacsorámból?

— Ugy látom, a hus.

— Nem, — mondta. — Gondolkozzék egy kicsit. Mi hiányzik a vacsorámból?

És mindgyárt felelt is a kérdésre!

— A kés.

Valóban, most vettem csak észre, hogy miután szilárd ételeket nem evett, nem hasz- nált kést az evéshez. Villával és kanállal inté- zett el mindent.

— Ez azóta van, — mondta — mióta egy- szer egy grófné elájult miattam az asztalnál. Ritkán eszem társaságban, ugyszólván soha. De egyszer kénytelen voltam elfogadni egy páciensemnek, egy volt miniszternek a meghi- vását. A grófné szemben ült velem az aszta- lnál, ugy, ahogy most ön. És csirkét szolgáltak fel. Én rendesen ettem, ahogy szoktam. Ugy, ahogy gyermekkoromban az anyám tanított csirkét enni. Legalább én azt hittem, hogy ugy eszem. Később aztán, miután a grófnét eszmé- letre térítettük, kitűnt, hogy én csak hiszem, hogy ugy eszem, mint a többi jómodoru em- ber. A grófné elmondta, hogy már akkor ide- ges lett, mikor a kezembe vettem a kést. Ézt meg tudom érteni. Én reggel hét órától néha éjfélig is állandóan késsel dolgozom, idestova már harminc éve. Én nem veszem észre, de mások azt mondják, hogy ez meglátszik azon a módon, ahogy az asztalnál a kést fogom. A grófné azt mondta, hogy ugy vágtam a csir- két, ahogy emberek érzékeny kis testrészeit szoktam vágni. Azt mondta, ő szereti nézni vacsorákon az embereket, akik szépen esze- nek. Különösen nehéz feladat csirkét, galam- bot, foglyot könnyű kézzel és esztétikailag szépen enni. De az a precízió, az a villám- gyors biztonság, amivel én a csirkét az izüle- teimnél szétvágtam, az a biztos metszés, amivel

az izmokat a finom kis csontokról lefejtetem, borzalmasan hatott rá. Nem tudta elvenni a szemét a kezemről, folyton arra gondolt, hogy én emberek metélésével nyertem ezt a hallat- lan könnyedséget, amivel most egy sült ma- dárral szemben brilliroztam. Nem is tudta to- vább nézni ezt a műveletet, csak addig, amíg az első falatot a villára nem szurtam és a szá- jamba nem vettem. Akkor elsápadt, hátradőlt a széken és elájult. Most jön azonban szubjek- tiv része a dolognak. Évtizedekig nem gon- doltam evésközben arra, hogy kés van a ke- zemben. Ez után az eset után sokáig zavart étkézéseknél ez a gondolat. Vén fejjel nekiáll- tam és megpróbáltam pontosan visszaemlékez- ni arra, hogy anyám tanítása szerint hogyan kell fogni a kést, mikor hust eszik az ember. De megvallom, most már nem tudom pontos- an. Mikor orvosnövendékek vizsgáznak ná- lam, az első érdeklődésem mindig az, hogy ho- gyan fogja a jelölt a kést. Sebészeknél igen sokra lehet következtetni már abban a pilla- natban, amikor a kést a kezükbe veszik. És az emberek vágására szolgáló kés különleges fo- gási szabályai, ugy látom, most már véglege- sen megzavarták a jónevelést, amit otthon kaptam. Ha magam eszem, vagy kollégákkal, nem törődöm ezzel, de ha nagy ritkán, mint ma is, társaságba kerülök, olyan ételeket eszem, amelyekhez nem kell kés. Folyton ar- ra gondolok, hogy mások mi mindent gondol- nak, mikor kést látnak a kezemben. Innen a főtt hal és a rántotta.

Azután analógiákat kerestünk erre más foglalkozásoknál. Amiket találtunk, azok kö- zött nem a legérdektelenebb az, hogy milyen félelmes lehet az olyan pillanat, mikor a nagy filozófus ugyanazt az agyvelejét, amellyel az emberiség és a kozmosz összefüggését kutat- ja, a feleségével való veszekedésre használja. Azt hiszem, a grófné ennek láttára is elájulna.

Véget ért Aradmegye parlamentje.

Érdekes interpellációk a megyei tanácsülésen.

(Arad, március 16.) Ma délelőtt folytatták Aradmegye tanácsülését Jancu Cornel dr. elnöke alatt. Az ülésen elsősorban a megyei költségvetést vették tárgyalás alá — amelynek részleteiről már előzőleg beszámoltunk — és több hozzászólás után elfogadták az 50 millió lejt kitevő költségvetést. A költségvetés bevételei között legnagyobb összeggel az egyenes állami adóból, a megyére eső adórészesedés szerepel, amely 28 millió lejt tesz ki, míg a szeszadóból 5 millió 200.000 lejt kap a megye. Ezután elfogadták a megyei házak számozásáról szóló szabályrendeletet, majd tárgyalás alá vették a megyei tisztviselők kérelmét, akik azt kérték, hogy különleges járulékaikat olvasszák be az alapfizetésbe. A kérelmet teljesítették. A következő pont is a megyei tisztviselők egy kérelme volt, amelyben azt kérték, hogy az 1926. júliusában adott fizetésemelés kapcsán a lakbírt és csalládi pótlékok is emeljék fel. A tanács hozzájárult a kérelemhez, majd sor következett egy megyei tanácsagnak a tanácsotthonba való delegálására. Erre dr. Veliciu Emilt delegálták. A tanács ezután elhatározta hosszabb vita után, hogy felír a minisztériumba és kéri, hogy Siria (Világos) községben egy állatorvosi állás létesíttessék. A tárgysorozat következő pontja a tisztviselők házépítési céljaira adandó kölcsönökről szóló szabályrendelet volt, amelyet el is fogadtak.

Panaszok az adókvetés és behajtás ellen.

Az interpellációk következtek ezután és ezek során Ádám Miklós volt sannicolautmici (kisszentmiklósi) képviselő szólalt fel. Kifejezte az ellen, hogy a pénzügyigazgatóság nemcsak hogy magas adókat vet ki, melyek 2—3-szorosa a tavalyinak, hanem a felebbezésre való tekintet nélkül már most be is hajtja az első negyedét. Azonkívül elmondotta, hogy a megye öt delegátát az adókvetés-bizottságba, ott azonban — dacára annak, hogy a megye lakosságának bizalmából került oda — nincsen megfelelő alkalmuk arra, hogy a megye lakosságának az érdekeit védje, hanem a kincstár érdekeit kell képviselni. Az interpellációra Nicolaeu pénzügyigazgató válaszolt, aki az interpelláció első részére kijelentette, hogy a behajtást a törvény írja elő, azonban nem az idej, esetleg nagyobb összegben megállapított adót hajtják be, hanem a múlt évi összeg alapján történik a behajtás. Ha azután a felebbezést elfogadják, rendben van, ha elutasítják, pótlólag kell kifizetni az adózónak a még fennmaradó összeget. Ebből semmi sérelem az adózókra nem hárul. Az interpelláció második részére vonatkozólag megjegyzi, hogy a kincstár érdekeit összhangban kell hozni a polgárság érdekeivel és a delegált megyei tanácsagnak mindkét érdeket kell képviselni.

Miért szednek magas illetékeket Aradmegyében?

Ezután dr. Jancu Cornel szólalt fel, s kérdést intézett Boneu Vazul prefektushoz, van-e joguk a községi jegyzőknek egyes igazolványokért horribilis összegeket szedni és nem állapíthatná-e meg a megye vezetősége azokat a díjakat, amelyeket a jegyzők az egyes igazolványokért kérhetnek. Példaképpen felhozta, hogy egy aradmegyei gazdálkodó kölcsönt akart felvenni a birtokára és ecéliből értékelési bizonyítványra volt szüksége. A jegyző a bizonyítványért 8000 lejt számított fel. Egy másik esetben 17.000 lejt kellett egy értékelési bizonyítványért fizetni. Boneu Vazul prefektus válaszában rámutat arra, hogy a jegyzők a minisztérium által megállapított táblázat alapján szedik a magas díjakat és a díj annál magasabb, minél többet ér a felértékelt birtok. A megye ez ellen semmit sem tehet, legfeljebb memorandumot intézhet a mi-

nisztériumhoz s ebben hozzájárulást kér ahhoz, hogy a megye külön szabályrendeletet készíthessen, amely aztán a bizonyítványokért mérsékeltebb illetéket és honoráriumot állapít meg. A tanács egyhangulag tudomásul vette a választ és hozzájárult az indítványhoz.

Aradmegye a kereskedelem szabadsága mellett.

Interpelláció történt még a megyében járó vándorárusok ügyében, akik áruikat az egyes községekben adják el szinte házról-

háza, s ezzel kárt okoznak az odavaló kereskedőknek. A megye vezetősége azonban elvül leszögezte, hogy nem állít akadályokat a kereskedelem szabad forgalma elé. Angel István dr. polgármester, aki szintén részt vett az ülésen, ezzel szemben elmondotta, hogy Aradváros területén hasonlóképpen állott a helyzet, a város azonban eltiltotta a vándorárusokat az árusítástól. A megye tanácsa azonban a megye vezetőségének álláspontját fogadta el s továbbra is a szabadkereskedelem mellett foglalt állást. Több kisebb jelentőségű interpelláció után Jancu Cornel dr. elnök zárszavával véget ért a megyei tanács ülése.

Tiltakozás az új sajtótörvény-tervezet ellen.

Csak politikai lapokra vonatkoznak a tervezet szigorú intézkedései.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Vittonul szerint a sajtótörvény-tervezet revíziójára kiküldött bizottság a következő diszpozíciókat határozta el: Mindazok a rendszabályok, amelyek a törvényben a sajtót érinteni fogják, csak a politikai lapokra vonatkoznak, nem pedig a tudományos és irodalmi sajtóra, amelyeket semmiféle megszorítás nem fogja sújtani. A politikai lapok munkatársaitól követelni fogják, hogy politikai jogokkal birjanak s a szerkesztők egyetemi végzettséggel, a munkatársak pedig legalább érettségivel rendelkezzenek. A jelenlegi újságírók közül azoknak, akik legalább három éve már egy lapnál dolgoznak, nincs szükségük ilyen kvalifikációra. Nem lehet a sajtó munkása az, akit büntetés miatt jogerősen elítéltek. Amnesztíában részesültek működhetnek mint újságírók, de a megkegyelmezettek nem. A törvényjavaslat egy nagy sajtószövetség létesítését

írja elő, amelybe felvételnek az összes előbbi feltételeknek megfelelő újságírók. A szövetség rendszabályát és alapszabályait egy állandó sajtóbizottság fogja aprobalni, amelynek tagjai a szövetség elnöke, az Akadémia elnöke és a külügyminisztérium sajtóosztályának főnöke. A pénzbüntetéseket aranylejt értékben fogják kiszabni. A helyreigazítás jogára nézve nem döntöttek, ezt a parlamentre bízzák elintézés végett. A sajtódeliktumok az esküdttörvényszékek elé fognak tartozni, kivéve azokat, amelyeket az alkotmány a sajtótörvényszék elé utal. A törvényjavaslat megszövegezését a legfelsőbb törvényhozó tanács ma befejezi és azután a parlament elé kerül.

A fővárosi újságírószervezetek tiltakozó gyűlésre készülnek a sajtótörvény ellen. Jorga megérkezése után nyomban kijelentette, hogy ezen a gyűlésen ő fog elnökölni.

Bánffy Miklós gróf szinigazgató lett Erdélyben?

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Egyes budapesti lapok Bucurestiből keltezett nagy feltűnést keltő hírt közölnek, amely szövegében így hangzik:

„Goga Octavian román kultuszminiszter Bánffy Miklós grófnak engedélyt adott 12 évre egy magyar kamaraszínház alakítására. Bánffy

gróf, kamaraszínháza Kolozsvárott kezdi meg működését, majd bejárja valamennyi erdélyi várost.”

A hír valódiságát nem áll módunkban ellenőrizni, de nyomban szembeötlő a közlemény egy nagy hibája: Goga Octavian teszi meg kultuszminiszternek Goldis László helyett.

Katolikus nagygyűlés Aradon.

Otthont akar építeni az aradi katolikus Népszövetség.

(Arad, március 16.) Az erdélyi római katolikus Népszövetség aradi tagozata e hó 20-án, délelőtt fél 11 órakor a kulturpalota dísztermében nagygyűlést tart. Az imponánsnak ígérkező nagygyűlés célja a katolikus társadalom tömörítése és teremtő erejű egységének összekovácsolása. A Népszövetség lelkes vezetői ugyanis úgy találják, hogy a keresztlevél nem elegendő ahhoz, hogy valaki a szó nemesebb értelmében keresztény-katolikusnak érezze is magát. Abból még egy szegyet sem lehet szerezni a katolikus iskolák számára. Hatékony aktív munkára van szükség, amelyet az összetartás, az együttérzés jellemez.

— Azért kell a Népszövetség — mondotta nekünk a szépcélu hitközségi mozgalom egyik vezetője — hogy megmozgassuk, sorba állítsuk, áldozatkészre bírjuk azokat, akiknek van keresztlevelük arról, hogy katolikusok. Bizonyos, hogy nehéz időket élünk gazdaságiilag, de ez a helyzet még nehezebb lesz, ha mindenünket elveszítjük és mindent újból kell felépítenünk. Ennek a nagy veszélynek elhárítására és azért, hogy tanítson, áldozatkészre buzdítson minden katolikus, a Népszövetség otthont keres magának minden városban, faluban és munkástelepen.

A vasárnap délelőtt Aradon megtartandó

nagygyűlésnek is ez lesz a vezérlő gondolata, amelyet a gyűlés keretében olyan érdemes és ismertnevű férfiak fogják kifejezésre juttatni, mint dr. Jakabffy Elemér, Szilágyi M. Dózsa, Schill József és dr. Wild Endre. A magyar kisebbségi kérdés lánglelkű apostola, Jakabffy Elemér előadása ezt a címet viseli: „Mit mond minden rádió az Istenben kételkedők felé?” Szilágyi M. Dózsa „A szociális érzék szükség, vagyis értsük meg az időt és embertársaink helyzetét” címen tart előadást. Schill József „Milyen legyen a hitközségi életünk”, dr. Wild Endre pedig „Legyenek a lelkipásztorok és hitek egyek szívvel és lélekkel” című előadásokkal fognak érdeklődést kelteni.

VIZUMHOZATAL

50 lej, vasúti bérletok új tarifa szerint.
IDET menetjegyroda Arad, színház-
zal szemben. Telefon 3—06.

— Mussolini-ucca lesz Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsa mai ülésen elhatározta, hogy a Str. Romanat Mussolini-uccának nevezi el. Elhatározták továbbá, hogy a Bratianu bulevardon felállítják Take Jonescu szobrát.

Legujabb tavaszi férfi ruhaszövet ujdonságok

nagy választékban megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók

I. SCHUTZ-nál

ARAD, Strada Eminescu
Nr. 28. :: Telefon: 516.

Győződjön meg mindenki vétekkötelezettség nélkül.

— **Leégett az azugai üvegyár.** Bucures-tiből jelentik: Tegnap a késő esti órákban eddig még ismeretlen okokból kigyulladt és teljesen porráégett az azugai üvegyár. A szerencsétlenségről érkezett jelentések szerint a tűz a gépteremben keletkezett s érthetetlen módon pár perc alatt az egész hatalmas épületömböt, sőt a szomszédos raktárépületeket is lángba borította. A gyár pár főből álló tűzoltósága egyáltalán nem tudott megbirkózni a pusztító lángokkal, amelyek hajnalra végezték be romboló munkájukat. A kár 17 millió. A hatóságoknak az a gyanuja, hogy gyújtogatás történt.

— **Érdekes párviald a Stinnes-fiuk között.** Bécsből jelentik: Az elhunyt német nehéziparos, Stinnes Hugo két fiának, Stinnes Edének és ifj. Stinnes Hugonak konfliktusa, amely az 1922-ben Bécsben alapított és 1925-ben likvidált „Stinnes Hugo délkeleti kereskedelmi r.-t.” c. vállalatára is kiterjedt, még mindig nem nyert megoldást. A nagy nyilvánosság élénk figyelemmel kíséri a Stinnes-fiuk párharcát. Az év elején Nothmann Erik, mint ifj. Stinnes Hugo bizalmi embere, átvette a szóban forgó bécsi vállalat likvidálásának vezetését, amelynek folyamán differenciák támadtak közte és Busch János vezérigazgató között, aminek következtében Nothmann feljelentette a vezérigazgatót, sőt a vezérigazgató is feljelentést tett önmaga ellen az illetékes hatóságoknál. 1926. októberében a részvénytársasági közgyűlés kimondotta a feloszlást és a likvidálás megkezdését, sőt kinevezte erre a végrehajtókat is. Mindazonáltal ezt a határozatot még a mai napig sem adták be a bírósághoz, ami azt a látszatot kelti, mintha a délkeleti kereskedelmi és ipari r.-t. még mindig fentállana és működne. Még a bejegyzett cégek sorából sem törölték a vállalatot, noha a feloszlásra vonatkozó hirdetmény megjelent a hivatalos lapban. Ebből az a különös helyzet keletkezett, hogy Busch vezérigazgató még ma is, mint intézőtanácsi tag és vezető szerepel hivatalosan, aki ellen azonban feljelentést tettek. Felmerül a kérdés ilyképp, hogy volt-e joga feljelenteni Buscht Nothmannnak, mert erre törvény szerint csak a felszámolás megejtésével megbízottaknak van joguk. Nothmann csak azért jött Bécsbe, hogy folytassa a küzdelmet Stinnes Ede, a német nagybankok és ama vállalatok ellen ifj. Stinnes Hugo nevében, amiket az öreg Stinnes alapított. Valószínűnek látszik, hogy a délkeleti kereskedelmi r.-t. noha annak felszámolása törvényes formák között kezdődött meg, továbbra is fent akarják tartani, mivel egy új működési engedélyt a mai viszonyok között igen nehéz kapni Ausztriában. A bécsi közgazdasági körök feszült figyelemmel kísérik a kissé homályos ügy hovafejlődését, amelyben különben erősen érdekelt van az osztrák ipar és kereskedelem.

— **Magyar ping-pongjátékosok győzelme.** Bécsből jelentik: Csütörtökön délelőtt tettek el Rákoskeresztúron Mandovszky Richárdot, a tegnap elhunyt budapesti újságíró.

— **Öngyilkosság Párisban egy magyar leány miatt.** Párisból jelentik, hogy Chartran József magyar születésű festőművész a napokban öngyilkos lett borátnője, Gombos Margit miatt. A két fiatal művész jegyben járt, de egyszer csak Gombos Margit szerződést kapott egy filmgyárnál, ami nem talákozott a fiatal festőművész tetszésével. A filmgyárban a leány csakhamar új ismerősökre tett szert, amire Chartran féltékenykedni kezdett. A leány sokat szanvedett amiatt és elpanaszkodott ismerőseinek, hogy nem mer a festő felesége lenni, mert akkor nem lesz semmi szabadsága. A fiatal moziszinésznő szomszédja jóindulattal elmondta ezt a festőnek, aki ezen kétségbeesett. Egyik reggel a szálló portása, ahol Gombos Margit lakott, csomagot kézbesített a művésznőnek, amely a festő pénztárcáját, okmányait és intim levelezését tartalmazta. Egy levél is volt a csomagban, amely utolsó randevúra hívta a nőt a Cafe de Montparnasse-ba. A találkozás két közös barátjuk jelenlétében, minden különösebb incidens nélkül folyt le, de amikor uzsonna után kiléptek a bulvárra, a festő hirtelen revolvért rántott és szívenlőtte magát. Azonnal meghalt.

Vizsgálat a lipovai gázgyár ellen.

Timismegye alispánja személyesen vezeti a vizsgálatot.

(Arad, március 16.) Nagy feltűnést keltő vizsgálat indult meg a lipovai gázgyár ellen. Boleantu Valér, Temestorontálmegye delegált alispánja ma délelőtt Lipovára utazott. Utazásának célja pedig az, hogy a lipovai köz-ségi gázgyár ügymenetét felülvizsgálja. A lipovai gázgyár vezetősége ellen ugyanis több ízben feljelentést tettek a vármegyei prefektúra közigazgatási ügyosztályánál és körülbelül

ötven lipovai polgár jelent meg panaszkodással a prefekturán, vádat emelve különböző súlyos visszaélések címén a gázgyár vezetősége ellen. Boleantu Valér delegált alispán kiszállásának célja az, hogy a vádak alaposágáról meggyőződjék és szükség esetén a lipovai köz-ségi gázgyár vezetősége ellen a fegyelmi vizsgálatot megindítsa.

Két és fél évi börtönnre ítélték Kmetty Károlyt

A székesfehérvári hadbíróóság súlyos ítélete a britaniás tiszt fölött.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Ma hirdette ki Dvorcsák őrnagy-hadbíró a katonai törvényszék ítéletét Kmetty Károly volt britaniás főhadnagy bűnperében. A bíróság Kmettyt szolgálatból való elbocsátása, összes kitüntetéseinek elvesztése mellett, két és fél évi börtönnre, havonként két napi kemény fekhellyel és börtöni súlyosbítva és minden hónap negyedikén, Nagel százados bántalmazásának napján magánzárkára ítélte. A törvényszék a

büntetésből két hónapot számított be vizsgálati fogság címén. Kmettyt életbiztonság elleni vétségben, függetlenség-halmozat, tíz súlyos testisértés büntetésért, több rendbeli erőszakoskodásért és könnyű testisértésért, közhivatalnok tetteleges bántalmazásáért és ennek szolgálata közben való jogtalan elfogatásáért találta a bíróság bűnösnek, ellenben felmentette a sikkasztás, rablás s több jogtalan letartóztatás vádjai alól.

Henry Ford a mecénáskodás ellen.

Miért nem csinál végrendeletet a világ leggazdagabb embere.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjéről.) Egy amerikai újságíró a minap meginterjúvolta Henry Fordot, a világ leggazdagabb emberét. A beszélgetés Ford egyik autójában folyt le, mert a világhírű gyáros éppen barátját, Edisont látogatta meg és hazatérőben volt Detroitba. Az újságíró többek közt megkérdezte Fordot, készítette-e végrendeletet? A felelet meglepő volt:

— Még nem csináltam végrendeletet, sőt nem is gondolok arra, hogy végrendeletet készítek. Élttem végéig sokkal több dolgom lesz, sem hogy ilyen haszontalanságra használjam fel azt az időt, mely végrendelet készítéséhez szükséges.

Az újságírót nagyon meglepte ez a felelet és azt kérdezte Fordtól, hogy hát mi fog történni a milliárdos halála után a rengeteg vagyonnal?

— Eszemágában sincs — felelte Ford — hogy Rockefelleret utánozzam. Eddig semmiféle alapítványt nem tettem, nem is léptem a nyilvánosság elé, mint a művészet és tudomány mecénása, vagy pedig olyan ember, aki nagy összegeket áldoz szociális jóléti intézmények javára. Azok az esetek, amikor talán művészeknek, vagy tudósoknak tiszteletből ajándékot adtam, kivételeknek tekinthetők. A legtöbb amerikai milliomossal ellentétben én sohasem csináltam rendszert abból, hogy bármiféle célra nagy összegeket ajándékozzam.

— **A walesi herceg adóssága.** Amikor a walesi herceg vilákkörüli utján Indiában járt, egy estélyi alkalomával jó kedvében sört fizetett a zenészeknek. Valahogy úgy történt azonban, hogy nem volt elég sör azon a helyen és a 12 zenész közül csak tizenegynek jutott egy-egy üveg, a tizenkettedik pedig sör nélkül maradt. Látta a herceg, hogy annak is jólesne legalább egy pohárral, tehát odament és megkérdezte tőle a nevet.

— John Deaton — felelt a muzsikus.

— Csak azért kérdezem — mondta a herceg, — hogyha legközelebb találkozunk, megadhassam az adósságom.

Eltelt jó néhány év és egyszer csak az egyik londoni étterem zenekarában ismerős arcot pillantott meg a walesi herceg. Odalépett és megkérdezte:

— Ugye, mi már találkoztunk Indiában?

— Valóban sir — felelt a muzsikus.

— A neve — gondolkozott el a trónörökös — a neve pedig John Deaton?

— Deaton, Sir.

— Akkor én önnek tartozom egy üveg sörrel. Ha megengedi, most kiegyenlítem adósságom.

— Késő, Sir — válaszolt a muzsikus.

A herceg csodálkozva kérdezte:

— Ugyan miért?

— Tegnap óta — antialkoholista vagyok.

— Olcsóságok Kerpel könyvkiadásában.

— **Gyilkossággal vádolt bíró.** Ploestiből jelentik: A ploesti-i ügyészség ma készítette el a vádiratot Cristu járásbíró ügyében, akit előre megfontolt emberöléssel vádolnak. Mint ismeretes, Cristu vizkereszt napján revolverével a nyílt uccán lelőtte unokahúgának udvarlóját, aki állítólag kihívó hangot használt vele szemben a meggyilkolással fenyegette meg, ha továbbra is ellenzi unokahúga és a fiatalember házasságát. A vádirat jogászai körökben nagy megütközést keltett, annál is inkább, miután a vizsgálat során kétséget kizáróan megbizonyítást nyert, hogy Cristu önvédelemből használta fegyverét.

— **Szenvedő nőknél a természetes.** Ferenc József keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való helykiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több alapvető megalkotója írja, hogy a Ferenc József viz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmat volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógy-szertárakban, drogériákban és fitoterápiáknál.

— **Felhívás.** Az aradi főhadbírók bizottsága felkéri a testület tagjait, hogy a mai napon a Kónya-étterem külön helyiségében tartandó rendezési értekezleten sürgős ügyek tárgyalása miatt teljes számban jelenjenek meg.

Március 23-án elutazik a király.

Averescu nem kíséri útjára öfelmégét. — Királyi látogatás az olasz uralkodónál és a pápánál.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Dimineata szerint az udvari orvosok néhány nap mulva megvizsgálják az uralkodót és döntenek afelett, hogy szükséges-e a rádiumkezelés megismétlése. Amennyiben ez szükségesnek látszik, úgy a kezelést dr. Severeanu professzor fogja vezetni. Ez okból a király utazása néhány napi halasztást szenved. A Cuvantul jól informált körökből úgy értesült, hogy az utazás időpontját egyelőre nem állapítják meg, illetve annyi bizonyos, hogy a parlamenti ülészek normális befejezése előtt az utazás nem fog megtörténni.

A Politica értesülése szerint viszont a király március 23-án mégis elutazik, ha csak az orvosi vizsgálat újabb kurát nem állapít meg. A taerminai üdülés után az uralkodó Rómába utazik, ahol meglátogatja az olasz királyt és a pápát, miután addig a konkordátum is aláírásra kerül. Ezt megelőzőleg Mitilineu külügyminiszter Nápolyba utazik a király elébe, akit Rómába kísér. Averescu tábornok Bucurestiben marad, mert a királyi előjogokat a minisztertanács fogja gyakorolni a miniszterelnökkel az élen.

Suttogó beszélgetés Lehár Ferencel.

A világhírű magyar zeneszerző diádala Olaszországban.

— Az Aradi Közlöny milanoi levelezőjétől.

— Akar velem nyugodtan beszélni? — kérdezte Lehár Ferenc a milanoi szállóban, a ahol ujságírók és színházügynökök zsbongták körül. — Akkor jöjjen el ma este a premierre. Rezerváltak magának egy zenekari ülést mellettem. Én dirigálok és az egyes számok között majd beszélgetünk.

Ugy is történt. Az Aradi Közlöny tudósítója ott ült közvetlenül a virágokkal díszített pulpitus mellett. Tenyerek ezrei csattognak, Lehár vezényli a nyitányt, felgördül a függöny:... a Cárévics milanoi premiérje megkezdődött. A tapsorkán után ott ül mellettünk Lehár. Kerek arcán boldog mosoly: meg van elégedve az előadással.

— Majd meglátja, milyen szép toalettjei vannak Nella Reginek, az olasz Fedáknak — sugja — és milyen jó a szubrett, meg a tenorista.

— És mikor lesz a pesti premier? — kérdezzük sugva.

— Még nem tudom — sugja vissza Lehár. — Valószínűleg a jövő szezomban vagy a Királyban, vagy a Városiban.

— És a „Gigolette“?

— Azt olasz szövegírók irták. Még nincs lefordítva más nyelvre. Nem értem rá foglalozni a dologgal. Premier itt, premier ott és mindenütt én dirigálok. Tegnap a Sárga kabátot vezényeltem itt Milanoban, a Teatro Nazionaleban. Öt évig vártak rá, hogy lejöjjen és én dirigáljam.

Már megint ott van az emelvényen, a színházat pedig betöltik a balalajka-kar derüs melódiái. Ujrázások. Tapsvihar. Aztán megint visszaül mellénk.

— Nagy siker — sugjuk oda.

— Igen — suttog vissza az operett-fejedelem — de azért mégis csak a legszebb az első volt: a budapesti siker a „Kukuská“-yal. Nem is volt talán olyan nagy siker, de az első volt. Akkor Káldy volt az Opera igazgatója. Ez volt első orosz tárgyú darabom. Utána mindig más és más országok zenei karakterét igyekeztem belevinni operettjeimbe. A Cigányszerelem és a Pacsirta magyar melódiák. A drótostót — tót és zsidó. A Vigözvegy montenegrói, — délszláv. A Fraszcita — spanyol. A Sárga kabát — kínai. A Kék mazur — lengyel. A Luxemburg grófja — francia. A most készülő Fridericke, amely az ifju Goetheről szól — német lesz. Ennek őszre lesz a premierje.

Az első felvonás fináléja jön. A nőgyűlöló cárevics rájött, hogy a fess cserkésztsizt — nő és kezd felmelegedni iránta. Fialalos melódiák és Nella Regina valóban káprázatos. Az egész felvonásközt áttapsolták és Lehárt nem engedték le az emelvényről. A második felvonás

közben azonban lepisszegték Lehárt, de nem mint zeneszerzőt, vagy dirigenst, hanem mint interjuadót. Még halkabban suttogtunk tehát.

— A Fridericke nagyon szép lesz — sugta fülembé. — Egészen ujszerű.

— És mi az új programja? Van már új librettója?

— Van vagy ezer — legyint. — Nincsen olyan nap, hogy ne hozna a posta a világ-legkülönböző helyeiről számomra librettót. Ha mind meg akarnám zenésíteni közülük ami jó, ezer évig kellene élnem. Most pedig figyeljen. Jön a finálé, amelynél szebbet úgy érzem — nem irtam még.

A közönség is ezen a véleményen volt. Babérkoszoruk, virágcsokrok s véget nem érő tapsorkán jelezték a Cárévics döntő sikerét a milanoi Teatro Liricoban.

Rádó-műsor.

Csütörtök, március 17. Wien. 21.05. Modern zene. — Grác. 20.05. Szemelvények Beethoven műveiből. — Pozsony. 18. Hangverseny. — Milano. 21. Hangverseny (Csajkovszky-darabok.) — Breslau. 20.15 Hangverseny. — Prága. 16.30. Táncczene. — London-Davenport. 21. Hangverseny. — 23.15. Táncczene. — Leipzig. 20.15. Dirigensek és virtuózok. — Stuttgart. 21.15. Mai kompozíciók. — Frankfurt a. M. 16.30. Hangverseny. — Róma. 20.45. Hangverseny. — München. 18.45. Hangverseny. — Budapest. 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 11. Zongorahangverseny. — 16. Mezőgazdasági tudósítás. — 17.02. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 18.20. Kemechey előadása Mussolini-ről. — 19. Történelmi előadás. — 19.40. Emlékezés Puskás Tivadarra. — 20. Magyar Rádióújság. — 20.30. A Kertler-trió, utána cigányzene.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Szőlőink legnagyobb veszedelme a szőlőmoly, melynek irtására a legbiztosabb szer az **URANIAZOLD**, melyből 12—15 dkg. szükséges 100 lit. kékoldathoz. — Bizományi lerakat: **MARTICS, MADERAT.** Viszonteladónak nagy áron engedmény. — Ügyenökök felvételnek.

Rejtélyes halálest Arad megyében

Agyonverték egy ineni gazdálkodót.

(Arad, március 16.) Rejtélyes halálest történt tegnap Ineu községben. Buhai Vazul 82 éves ineni gazdálkodót tegnap reggel udvarán egy rádfűt farakás alatt holtan találták. A csendőrségnek gyanus volt az aggyastán halála s ezért nyomozást indított az ügyben, amely mára érdekes fordulóponthoz érkezett el. A csendőrség ugyanis megállapította, hogy Buhait menyé állandóan ütötte-verte s valószínű, hogy az idős ember halálát is ez a brutális bánásmód idézte elő. A csendőrségnek az a fellelése, hogy az asszony anósát ez-

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6 1/2 és 9 órakor

Ideális asszony.

Gyönyörű kiállítású szalon slager.

Főszerepben: **Constance Talmadge és Colomann Ronald**

(A fekete angyal főszereplőivel.)

Jön! PATT és PATACHON Jön!
legújabb filmje.

utal olyan súlyosan verte el, hogy az belchalt sé rüléseibe s azután holtan az udvaron lévő farakás alá rejtette, úgy rendezve a dolgokat, mintha véletlen szerencsétlenség történt volna. A brutális meny tagadásban van.

Felosztatják

az aradi mezőgazdasági kamarát
Törvénytervezet kerületi kamarák létesítésére.

(Arad, március 16.) Az aradi mezőgazdasági kamara, amely egyéves működése alatt már igen jelentős munkát végzett, megszűnés, illetve felosztatás előtt áll. A halálos ítéletet egy, Garoflid földmivelésügyi miniszter által kidolgozott törvénytervezet mondja ki, amely legközelebb a törvényhozó testületek elé is kerül. Ez a tervezet megszünteti a megyeszékhelyeken működő autonóm mezőgazdasági kamarákat. Ezek helyett az országot 8—10 kerületre osztja és ezekben a kerületekben létesíti az ugynevezett kerületi kamarákat. Erdélyben például csak két ilyen kerületi kamara lesz: Clujon és Timisoarán és így az aradi kamara, amely egyike volt az ország legszebben és legeredményesebben dolgozó kamaráinak, megszűnik.

A többi kamara — az eddigi tervezet szerint — a következőképen oszlik meg: régi királyság 4, Besszarabia 1 és Bukovina 1. A megyei székhelyeken csak gazdasági bizottságok lesznek, amelyek adminisztratív szempontból a bucuresti-i legfelsőbb gazdasági tanács alá tartoznak. A törvénytervezet egyelőre nem akar a kamarák felosztatásával új választásokat csinálni, azonban kimondja, hogy minden mezőgazdasági kamara három tagot delegál a kerületi kamarába öt évi időtartamra. Öt év mulva azután megtörténik az új választás. A törvénytervezettel kapcsolatban igen érdekes jelenség, hogy, míg a kereskedelmi és iparkamara és a többi kamara autonóm testület, épen a mezőgazdasági kamarától veszik el az autonómiát. A bucuresti-i kamarák központjától már Aradra érkezett az átirat, amely a törvénytervezetet ismerteti és felszólítja az aradi mezőgazdasági kamarát, hogy foglaljon állást ebben a kérdésben. Az aradi kamara ma részletes memorandumot küldött, amelyben a legnagyobb határozottsággal a törvénytervezet ellen foglal állást. Érdekes különben az, hogy az ország 60 kamarája közül eddig már 46 foglalt állást az új törvénytervezet és a megyei székhelyeken működő kamarák felosztatása ellen. A gazdák körében igen élénk érdeklődéssel várják a fejleményeket, miután Arad egész környéke valójában megsínyli az aradi kamara esetleges felosztatását.

Prágai Mintavásár

március 10—27-ig, kedvezményes jegy és vizum, igazolvány

IDET menetjegyirodában színházzal szemben

INGYEN AD MINDEN FELVÉTELHEZ EGY **Stojkovits és Békés** P. Avram Ianou (Szabadság - tér).
MŰVÉSZI KIVITELŰ NAGYÍTÁST.

KÖZGAZDASÁG.

A kormány teljesen szabaddá teszi a devizakereskedelmet.

Riasztó hírek terjedtek el az új devizakereskedelmi törvénytervezetről.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Pénzügyi körökben mind több szó esik a devizatorvénytervezetről, amelyet Lapedatu pénzügyminiszter készített elő. Az új törvénytervezet a devizakereskedelem teljesen szabaddátételének elvén épül fel.

A törvénytervezettel kapcsolatban oly hírek kaptak szárnyra, melyek valóra válása számos pénzintézetre nézve igen komoly ve-

szélyt jelentene. E hírek szerint devizafizetéssel csak azok a pénzintézetek foglalkozhatnak, amelyek alaptőkéje minimálisan negyvenmillió lej. Azokra a pénzintézetekre nézve, amelyek jelenleg devizaautorizációval rendelkeznek ugyan, de az új törvény értelmében ezt az üzletágot továbbra nem gyakorolhatják, ez a változás felbecsülhetetlen károkat jelentene.

Zürichben 3.12.50, Párisban 15.45 a lej

Helyi valutaárak. (Március hó 16.)

Kifizetések: Berlin 40.90, Amsterdam 69, Newyork 171.50, London 835, Páris 6.80 Milano 7.75 cseh korona 5.10.50, Budapest 30.10, Zágráb 3.03.50, Bécs 24.25, Zürich 33.10. — Ár: márka 40.50, dollár 170, francia frank 6.80, olasz lira 7.70, cseh korona 5.10, pengő 30, dinár 3, osztrák schilling 24.25, svájci frank 33. — Pénz: márka 38.50, dollár 169, francia frank 6.60, olasz lira 7.50, cseh korona 5, pengő 29.50, dinár 2.85, osztrák schilling 29.80, svájci frank 32.70. — Irányzat: tartott.

Bucaresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 16.)

Kifizetések: Páris 670, Berlin 40.60, London 830, Newyork 17075, Zürich 32.90, Bécs 24.10, Prága 507. Valuták: Napoleon 685, márka 40, léva 125, török líra 88, angol font 825, francia frank 670, svájci frank 32, lira 760, drachma 210, dinár 295, dollár 170, lengyel márka 18, schilling 24, pengő 29, cseh korona 510.

Zürichi tőzsdenyitás. (Március hó 16.)

Berlin 12335, Amsterdam 2079250, Newyork 51975, London 252250, Páris 203375, Milano 2350, Prága 153850, Budapest 9075, Belgrád 91350, Bukarest 31250, Varsó 58, Bécs 7315.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 16.)

Berlin 1233250, Amsterdam 208, Newyork 51975, London 252250, Páris 203375, Milano 2350, Prága 153850, Budapest 9075, Belgrád 91350, Bucarest 31250, Varsó 58, Bécs 7315.

Mozi.

xx A nagy parádé a háborus idők borzalmait hozza vissza és olyan részleteket mutat be, melyek csak a fronton átkinlódott emberek előtt ismeretes. Az aradi Apolló mozgószínház mutatja be ezt a hatalmas erejű drámát. Megható szerelmi történet mozgatja a képet, az antant-hadsereg egyik katonája a tűzvonalba megy és otthon hagyja virágzó szép falujában fiatal menyasszonyát. És mikor hazamegy, félkarral, egy rommá lőtt falut talál, amíg küzdött és vérzett, megsemmisült az élete, a szerelme valahova idegenbe menekült és ő pedig ott áll összetörtén élete közepén. A nagyhatású kép előadásai fél 5, fél 8 és 9 órákor kezdődnek. Főszereplő: John Gilbert.

xx Harry Piel az aradi Urániában. Olcsó,

leszállított helyárák mellett mutatja be az aradi Uránia mozgószínház „Hat nap az apacsok között” című kalandorfilmet, melynek főszerepét a legkiválóbb színész, Harry Piel alakítja. Az aradi Uránia mozgószínház előadásai fél 5, fél 8 és 9 órákor kezdődnek. A helyárák 10, földszinti zsöllye 20 lej.

xx Az aradi Apolló mozgószínház minden előadás előtt az Ulpia-filmzsurnalt vetíti, mely a világ legújabb eseményeit mutatja be.

A szesz a gyermekek réme.

Hogyan válnak a kisgyermek gyenge-tanulókká.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A gyenge tanulókról, — akikre azt szokták mondani: „rossz feje van a gyerekeknek” — tartott érdekes előadást ma Pesten a Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság körében alakult „szülők iskolájában” Bródy István dr. ismertnevű budapesti orvos. Azzal kezdte előadását, hogy a kis tanuló sokszor az otthoni alapvető nevelés hiánya miatt viszi magával az iskolába azokat a testi és szellemi elváltozásokat, amelyek útját állják, hogy jó tanuló váljék belőle. Vannak olyan testi elváltozások is, melyekről a szülők nem is tudnak, de vannak szellemileg visszamaradt gyermekek is. Mindez azonban helyes nevelés mellett nem jelent sokat, hiszen Herbert Spencer, Darwin, Pestalozzi, Edison, Linne, sőt Bonaparte Napoleon is nagyon rossz tanuló volt gyermekkorában.

A gyermeket fizikailag és szellemileg elő kell készíteni az iskolabajlás idejére, de káros dolog a gyermeket az iskolaköteles kor előtt írásra, olvasásra, vagy számolásra tanítani. Bármily betegség gyengítheti az idegrendszert. Ilyen a vérszegénység. A szülőknek figyelni kell gyermekükre, hogy semmi olyasmi ne érje azokat, ami testi kifejlődésükre aka dályt jelentene. A tanuló testi tisztátlansága is lehet az iskolában való figyelmetlenség oka. Az idegességet nagyban előmozdítja a tanuló túlterhelése és itt rendszerint a szülők a hibásak, mert sok mindentélre taníttatják a gyereket és még azt sem mérlegelik: van-e tehetsége hozzá, vagy sem.

A tanulás sikertelenségének másik oka az

alkohol romboló hatása. Az iskolai rossz eredmények 45 százalékát a rendszeres szeszivó gyermekek, 24 százalékát akik kivételesen mégis kaptak szeszt s csak 17 százalékát teljesen absztinens gyermekek szolgáltatták.

Az előadás végén dr. Bródy az iskolaorvosok szaporítását mondta fontos és szükséges dolognak a tanulók eredményes testi és lelki gondozása szempontjából.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekér) nem vállalunk felelősséget.

Hehs Vilmos, Victor, Márton és családja úgy a maguk, valamint az alólírott rokonság nevében mély fájdalommal jelentik, hogy a körlelhetetlen halál kiragadta szerettei köréből a mi nemeslelkű, drága jó nagynénénket

HELL HERMINT

ki f. hó 16-án, életének 86-ik évében az örökkévalóba vetett mély vallásossággal türt hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogult földi maradványai f. hó 17-én délután 5 órákor fognak az aradi felső temető halotti csarnokából a rom. kath. egyház szertartásai szerint a családi sírkertben az örök békességnek átadni.

Drága emléke áldott legyen!

Arad, 1927. március 16.

Özv. Hehs Aladárné és családja, özv. Hehs Béláné és családja, Handlovits Iréné és családja, özv. Manojlovits Victor né és családja, Puhalla Aranka.

„PIETATEA” Iulia Bogha intreprindere de in-mormantări Arad, Strada Eminescu No. 30. — Telefon 885.

Közönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó halottunk

Matzky Károly

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek ezúton mondunk leghálásabb köszönetet

a gyászoló család.

Bölgyeim! Dr. ALBU-főle egészséggyógyhaskötők
nálam készülnék Horváthné Pista C. tédralai 6

E l a d ó
Első magyar gazdasági eséplő - garnitúra
48-as huzatos, teljes felszereléssel, jó karban. 1516
Cím: Nadlac No. 794.

Valódi makói dughagyma és étkező vöröshagyma
100 kgr.-on felül minden mennyiségben

I-a rózsaburgonya
waggontételben kapható: 1208

Gabonakereskedelmi Társaság
Timisoara I., Str. Alexandri (Hunyadi-u.) 8.

Bankkölcshöz

helybéli ingatlanokra való betétkészítés mellett folyósítanak. 16622
Hátsz iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12. szám.

FIGYELEM!

Saját műhelyben elsőrendű anyagból készült elegáns férfi-, női és gyermekcipők, úgy készen, mint mérték szerinti rendelésre, a legolcsóbb árért szereshetők be:

Prasz József
cipőüzletében Arad, Strada Eminescu No. 3.
(volt Deák Ferenc-utca).

Bécsi mintavásár március 9-23! VIZUM nélkül kedvezményes IDET menetjegyiroda vasuti jegyek és igazolványok: „IDET” színházzal szemben.

Párisba társasutazás április 8--20-ig

utiköltség, lakás, étkezés, autók, színház, opera színház, muzeum belépőjegyek, borralaló stb. **RENDEZI: „IDET”** menetjegyre és színházzal stb. Lej 14.200.—

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden azó hirdetésnek ára hétköznap 4 lej — vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kivált az alábbiak szerint. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szögig hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmával fogva erősen alakjában nem megfelelő, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelezés.

Hajhullás és hajkorpa ellen a legjobb szer az **Egger Petrol**. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

HAVI HUSZÉZER levelét sürgősen vegye át. 1510

KATICABOGÁR. Leveled hétfőn kaptam. Nehéz vasárnapom volt. Sürgősen kell írnod. Minden a régi. Várlak. Válatozatlanul és örökké rád gondol! P. 1519

Alkalmazás.

KIFUTÓ fiú és tanonc felvétetik Szeged íróegyesület a főpostával szemben. 1501

ROTHVIRSLER, ki önállóan jól dolgozik felvétetik azonnali vagy későbbi belépéssel. Cim Wagner, Parkota. 1474

TANULÓ fiú felvétetik Glück Dezső cégnél. 1479

PERFEKT német levelező a délutáni órákra alkalmazást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába „Önálló levelező” jelző alatt kér. 200

ÜGYNÖKÖK, férfiak, nők magas fizetéssel felvétetnek. Braun, Calea Banatului 3. 1492

JÓLFOZÓ minden 2 tagú családhoz azonnali belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1511

KERESEK április elejére való belépésre gépműtészre és fedélcseregyáram részére gyakorlott, szakképzett ügyvezetőt. Téglagyári építkezésben jártasak előnyben részesülnek. Lehetőleg nőien esetleg gyermektelen házasság is lehet. Lakás, fűtés, világítás és teljes ellátás biztosítva. Ajánlatok havi készpénzfizetés megjelölésével teendők. Ugron Ákos fedélcserep és téglagyáros Ódorheiu. 1502

JÓLFOZÓ minden felvétetik. Engelne, Bulev. Carol 70. II. em. 1515

ÖNÁLLÓ német, magyar esetleg román levelezőt, vagy levelezőnt, aki a könyvelésben is jártas, azonnali felvételre keresek. Oscar Wiener, Bulevardul Regele Ferdinand 37. 1512

MINDENES szobaleány felvétetik. Cim Ontutay palota, II. em. 11. 15285

Lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU szoba fürdőszoba használatra kiadó. Cim Carmen csemegeüzletében, a főpostával szemben. 1495

SZOBA konyhás lakás kiadó. Strada Oituz 203. (Illés-u.) 1518

Vétel és eladás.

HARISNYAKÖTŐGÉPEK, teljesen jókban, jutányos áron eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1457

2x3 GYÁRI SZONYEG, FÉRFI RUHÁK, antik szalonok, szekrények és varró asztalok, perzsaszönyegek, tükrök, különböző szobaberendezések, bőr fotelok, fotelok drb. számra is, különböző szervizek, trimó, tükrök, asztalok, ebédlő székek, gobelinek, függönyök, festmények, mángorlók, régi hegedű, gyermekágy, gyermek kocsik, vágók, vitrin tárgyak, plüsch terítők stb. eladók. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ELADÓ egy 3 tonnás Martia, vagy egy 5 tonnás N. A. G. teherautó. Mindkettő üzemben. Ugyanott cca 500 könyvből álló angol könyvtár és egy darab 3x4 achminster szőnyeg. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10409

GYÖKERES szállóoltvány prima fajszőlőkből oltsón beszereshető Szabó drogeriában Arad. 1513

JÓKARBAN levő 2 1/2 + 3 1/4 gyári ebédlőszőnyeget keresek. Cim Löbl, hírlap-irodában. 1517

BIZOMÁNYBA KERESEK dísztárgyakat, bronzöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, kiegészítő cikkeket, férfi ruhákat, egyes butordarabokat stb. — Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

KITÜNŐ rövid keresztúros zongora eladó. Megtekinthető 3-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1485

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Üzletek.

MAGTÁR, raktár és üzlethelyiség Arad, Strada Muresan (Nádor-u.) kiadók: Bövebhet Str. Eminescu 5. 1506

Die Grossen Europäischen Hotels.

DAS GANZE JAHR GEÖFFNET.

PARIS- Hotel Claridge, das eleganteste Hotel in Paris.
LYON- Palace Hotel, das Modernste.
NICE- Hotel Negresco, ein wirklich grossartiges Palast.
MADRID- Palace Hotel, das Grösste in Europa. Hotel Ritz, das Aristokraten-Hotel.
BRÜSSEL- Palace Hotel, weltbekannt.
Hotel Astoria, das Heim der Aristokratie.
Ardenne (Belgium) Chateau d'Ardenne, der feinste Golfplatz der Welt.
San-Sebastian-Continental Palace direkt am Meer.
SANTANDER-Real, das gesündeste Klima.
Sämtliche Zimmer mit kompletten Baderäumen.

Női harisnya 20-25% áreszállítással! BOGYÓNAL, Arad.

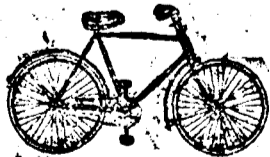
Prima selyem harisnya (volt ár 145.—) most Lej 117.— Cérna fáttyol (volt ár 145.—) most Lej 115.— Prima selyem flór (volt ár 125.—) most Lej 95.— Erős selyem flór (volt ár 105.—) most Lej 75.— Férfi magas cérna harisnya (v. ár 175.—) most Lej 138.— Férfi cérna zokni! — Gyermek harisnyák! Női, férfi és gyermek konyúk! — **Divatcsalagok, csipkék, táska és ecrl színekben**

Vállalok modern parkirozást, Szücsy műkertész Arad, Strada Capitan Igaat No. 28. (Kupa-u)

Eladó uriház. a város központján elfoglalható 5 szobás és mellékhelyiséggel ellátott lakással, autógarázs és gyümölcsökkel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Mielőtt kerékpárt vásárolna keresse fel

üzletemet, ahol a legolcsóbban beszerezheti

a legjobb gyártmányu kerékpárokat

u. m. Görike **Keiser Ideal** stb.
Villanyszerelés, varrógépraktár, zemáncozás és alkölözés, javító műhely! 1207
Schwarz műszerész Arad, Strada Branovici 5.

Háztelkek olcsón eladók! Str. Fabricel (Gyár-u.) 27. sz. a.
Értekezni lehet: **Kalász János** börtületében Arad, Piata A. Iancu 8. (Szabadság-t.)

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadóhivatkozás: Aradi nyomdával.

Villanyszerelési anyagraktár, izzók, esillárok, vezetékek, vasalók, Thermoforok, ventilátorok stb. nagy raktára legolcsóbban: Varga és Rosenfeld villanyszerelő vállalat
Bulv. Reg. Maria 12. Szerelésre díjtalan költségvetés! Telefon szám 808.

NAGYOBB IPARIÜZEM kis tőkebefektetéssel, jól bevezetve, úgy Erdély mint Regátban, más vállalat miatt sürgősen átadó. Ajánlatokat „Garancia” jellegére Rudolf Mosse iroda továbbít. 10410

Ingatlan.

Csak hetvenkét lejbe kerül, az ára gyorsan megtérül, ha egy ily kockába hűdés: ház, szőlő, szőlőfölde.

Különféle.

TALÁLTATOTT farkaskutya, igazott tulajdonosa átveheti Sága, Libásdűlő 2. alatt. 1509

2 drb almászürke fiatal lipicai kanca eladó.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1489

Purimra friss dunai hal érkezett
süllő, ponty, osuka és főlvágott harosa olcsóbb áruk mellett kapható **ROSENBAACH-nál**
Arad, P. Plevnel-5. (Zeidótemplom épületében)

Traktor, benzín, petroleum
mindennemű gép, kenő, hengerolajok, továbbé, koscsikenés kapható:
Aradi Olajipar R.-T.-nál
Arad, Calea Aurel Viaion 135, 153. sz. **Telef: 136.** (v. Benoid-gyár)
Központi iroda: Kornis Testvérek, Arad, Bul. Reg. Maria 13. Tel.: 501, 90, 355

Pénzkölcsön
100.000—500.000 lejig
Esz. helyen való betéltámaszra kapható. Megbizott: „Royal” ügynökség Arad, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 5.

Majdnem teljesen új autóbusz 1500 (Buttyini — Arad) olcsón eladó.
Bövebhet: **FEHÉR-GARAGE** Arad.

Alvácza
mészégető
üzemben van.

Hegesztünk
elektromosan minden méretű reped, törött gépészt, motorfejeket, tengelyket stb. teljes garancia mellett
Friedrich Testvérek
gépgyára Timisoara. 1144

Eladó
egy 55 lóerős egyhengeres Condensatoros **Stabilgép**, a hozzávaló 49.58 m² tűzföldelt hengerűres kazánal.
Eladó továbbá: 2 drb. Ganz-féle 21-es hengerezék, 1 pár 36-os francia malomkő, 2 drb. Triour, több új és használt vaskerek, állítható vas köfészek, kőemelő, egy álló koptatógép vasrészöl és garadok. 1347
Fogarassy György és Tsa
Besenova-Vecse (Übesenyő) Temetőim.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.